

Vicia faba 'Västra Torsås'

Småland

Foto:Svein Solberg, NordGen

Beskrivning: Hög bondböna som ofta ger två stänglar. Baljorna innehåller 2-4 frön. Omogna bönor är gröna och de mogna blir beigea. De är medelstora och något buckliga. Ätmogen från början på augusti och frömoden sent i september.

NGB-nummer: 17898

Historia och bevarandevärde: Bönan har odlats i minst fyra generationer i Lönashult i Västra Torsås. Där har den varit en viktig del av kosthållet tillsammans med potatis. Mormorsmor till givaren av bönan föddes i mitten av 1800-talet. Givarens mor Valborg berättade att hennes farfar en gång fick sitta i häktet. Innan han åkte in, åt han så mycket bondbönor och stekt fläsk han orkade. Detta för att klara häktningstidens magra kost.

Odlingsanvisning: Sorten kan sås så fort jorden reder sig. Fröna har traditionellt ätits fullmatade men omogna. Fröskalet är ganska kraftigt och behöver tas bort, vilket är lättast efter lätt kokning.

Fröna kan också gå till full mognad. Då sker skörden när baljorna börjar svartna. Plocka baljorna efterhand de mognar och eftertorka tills de är helt torra innan tröskning. De torkade bönorna blötläggs innan kokning.

Finns att få tag på: Tillgången är begränsad. Fler utsädesodlare behövs.

Källa:

Nygårds, Lena och Matti Wiking Leino, 2013. Klint Karins kålrot och Mor Kristins böna. Alnarp: SLU